

สถานการณ์และปัญหาของธุรกิจร้านอาหารไทยที่เป็นอุปสรรคต่อ
การลงทุนทางตรงในต่างประเทศ: ศึกษาการลงทุนทางตรงของธุรกิจ
ร้านอาหารไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
(The Situation and Legal Problems that Hinder Outward
Foreign Direct Investment: A Case Study of Direct Investment
of Thai Restaurant Business in the U.S.)

ชนิสา งามอภิชน
Chanisa Ngamapichon

อาจารย์ประจำ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
Full-time Lecturer
Faculty of Law, Chulalongkorn University, Phayathai Road, Pathumwan, Bangkok, 10330

Corresponding author E-mail: chanisa.b@chula.ac.th

(Received: December 14, 2018; Revised: February 4, 2019; Accepted: February 5, 2019)

บทคัดย่อ

อาหารไทยมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักระดับโลก ด้วยความโดดเด่นในด้านของรสชาติ ความประณีตบรรจง
หนึ่งในประเทศที่มีความน่าสนใจในการไปลงทุนทางตรงโดยการเปิดร้านอาหารไทย คือ สหรัฐอเมริกา เนื่องจาก
ชาวอเมริกันส่วนใหญ่มองว่าอาหารไทยเป็นอาหารที่มีรสชาติดีมีระดับ ไม่ใช่อาหารฟาสต์ฟู้ดหรืออาหารจานด่วน
ราคาถูก ร้านอาหารไทยจำนวนมากในอเมริกาจึงเติบโตสามารถทำกำไรได้ไม่น้อย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสหรัฐอเมริกา
จะเป็นตลาดที่น่าสนใจสำหรับธุรกิจร้านอาหารไทย แต่ก็ยังมีอุปสรรคต่อการลงทุนทางตรงต่อผู้ประกอบการไทย
หลายประการ เช่น ปัญหาการขาดผู้ประสานงานระหว่างผู้ลงทุนกับหน่วยงานของรัฐท้องถิ่น ปัญหาด้านเงินทุน
ปัญหาด้านแรงงาน ปัญหาเกี่ยวกับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านอาหาร ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง
“ชื่อของอเมริกัน-จ้างคนอเมริกัน” ปัญหาเรื่องวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร ปัญหาด้านภาพลักษณ์ความเป็นไทย
และการประชาสัมพันธ์ อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือเนื่องจากร้านอาหารไทยในต่างประเทศควรเป็นสื่อบริการ
อาหารรสชาติไทยแท้ และแสดงวัฒนธรรมทางอาหารของไทยที่ถูกต้อง ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการโดยคนไทยและ
พ่อครัวแม่ครัวไทย กรณีที่เจ้าของร้านไม่ใช่คนไทยเจ้าหน้าที่อาหารไทยปะปนกับอาหารชาติอื่น ย่อมส่งผลให้ผู้บริโภค
เกิดความสับสนในเรื่องของรสชาติอาหารไทย ดังนั้นหนึ่งในปัญหาสำคัญของการประกอบกิจการร้านอาหารไทย

ในต่างประเทศรวมถึงสหรัฐอเมริกา คือ การขาดทรัพยากรบุคคลในการดำเนินธุรกิจร้านอาหารไทย โดยเฉพาะ พ่อครัวและแม่ครัวอาหารไทยที่มีประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขออนุญาต ในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ เช่น การขอใบอนุญาตเข้าประเทศ (Visa) และใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) เป็นไปด้วยความยากลำบากซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจร้านอาหารไทยในสหรัฐอเมริกา จากโอกาสและอุปสรรคที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจึงเห็นได้ว่าผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะ ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนโดยใช้เครื่องมือทางกฎหมาย มาตรการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การสนับสนุน การสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาตลาดอาหารจำเป็นต้องทำอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำหรือเริ่มการผลิตได้แก่ การพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิตและโครงสร้างพื้นฐาน สำหรับการผลิตอาหารไทย จนถึงปลายน้ำ ได้แก่ การสนับสนุนการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

คำหลัก: ร้านอาหารไทย, การลงทุนทางตรงในต่างประเทศ, ร้านอาหารไทยในอเมริกา

Abstract

Thai food is famous worldwide for the reason of the taste and delicacy of Thai food. One of the countries that is very attractive to direct investment by opening and operating Thai restaurants is the United States as Americans' positive view about Thai food. Although the United States is an attractive market for Thai restaurants, there are many obstacles to direct investment of Thai entrepreneurs, such as lack of coordination between investors and local government agencies, capital problems, labor, license, political policy "Buy Americans, Hire Americans" and ingredients for cooking authentic Thai food etc. Another important issue is that Thai restaurants abroad should be able to serve authentic Thai food and show the food culture of Thailand which need to be operated by Thai and Thai chefs. If the owner is not Thai, Thai food may be mixed with other national food. By this situation, consumers can be confused about the taste of Thai food. This is the reason why the lack of human resources, especially the experienced chef, caused by difficulty in applying for a visa and work permit in foreign countries including the U.S. is one of the critical problems affecting to this business and image of Thai food and the major obstacles to operate Thai restaurant in foreign countries including the U.S. In accordance with these all obstacles of Thai restaurant in the U.S., SMEs should be supported by legal instruments, measures and related government agencies. To this end, the development of food markets need to be fully integrated starting from upstream which is to improve the quality of ingredient and infrastructure for Thai food production to downstream which is to support the business of Thai restaurants in both Thailand and foreign countries.

Keywords: Thai restaurant, direct investment, Thai restaurant in the U.S.